

Styre: Universitetsstyret

Styresak: 154/16

Møtedato: 01.12.2016

Dato: 18.11.2016

Arkivsaknr: 2015/11379

Etablering av Fakultet for kunst, musikk og design

Henvisning til bakgrunnsdokumenter

- Styresak 70/16 Etablering av kunstnerisk fakultet
<http://www.uib.no/sites/w3.uib.no/files/attachments/us2016-070.pdf>
- Styresak 71/16 Prioritering av større byggeprosjekt
<http://www.uib.no/sites/w3.uib.no/files/attachments/us2016-071.pdf>
- Styresak 107/15 KHiB - UiB strukturutredning 2015 – anbefaling om videre utredning av et kunstnerisk fakultet ved UiB
<http://www.uib.no/sites/w3.uib.no/files/attachments/us2015-107.pdf>
- Styresak 86/16 Prosess for overdragelse av Kunst- og designhøgskolen til UiB
<http://www.uib.no/sites/w3.uib.no/files/attachments/us2016-086.pdf>

Saken gjelder:

Kongen vedtok i statsråd den 17.juni 2016 overdragelse av virksomheten ved Kunst- og designhøgskolen til Universitetet i Bergen for å etablere et nytt fakultet for kunst, design og musikk. Hovedformålet til det nye fakultetet skal være utdanning, kunstnerisk utviklingsarbeid, forskning og formidling innen kunst, design og musikk

Som oppfølging av universitetsstyrets vedtak i sak 86/16 gis det i denne saken forslag til hvordan etableringen av det nye Fakultet for kunst, musikk og design fra 1.1.2017 kan gjennomføres i tråd med gjeldende regelverk for virksomhetsoverdragelse.

Forslaget er et resultat av en gjennomgående prosess ledet av en styringsgruppe med representanter fra faglig og administrativ ledelse fra KHiB og UiB samt fagforeningene. Rektor ved KHiB har gjennom en 20 % delstilling som interimdekan ivaretatt det faglige ansvaret for etableringen av det nye fakultetet, og har som del av funksjonen ledet styringsgruppens arbeid. I tillegg har en prosjektgruppe koordinert prosessene og lagt fram forslag til budsjett og organisering for styringsgruppen. En faglig referansegruppe bestående av vitenskapelig ansatte og studenter ved KHiB og Griegakademiet har gitt faglige innspill underveis i arbeidet.

Forslag til vedtak:

- Styret fastsetter navnet på det nye fakultetet til «Fakultet for kunst, musikk og design», med kortformen KMD. Den engelske betegnelsen skal være «Faculty of Fine Art, Music and Design».
- Styret godkjenner at det nye fakultetet blir opprettet med tre institutter, Institutt for kunst, Institutt for design og Griegakademiet – Institutt for musikk.
- Styret gir sin tilslutning til prosess og organisering av instituttråd i interimperioden 01.01.17-31.07.17, og gir interimdekan fullmakt til å oppnevne et felles valgstyre for valgene.

- Gerd Tinglum sitt engasjement som interimsdekan videreføres i 100 % stilling fram til 1.8.2016 i påvente av at modell for styring og ledelse ved fakultetet er etablert.

Kjell Bernstrøm
universitetsdirektør

18.11.2016/ Kari Fuglseth/Lars Helge Nilsen/Tore Tungodden

Vedlegg:

1 Saksframstilling – Tilrådinger fra Styringsgruppen

Saksframstilling

Styre:
Universitetsstyret

Styresak:
154/16

Møtedato:
01.12.2016

Arkivsaksnr:
2015/11379

Etablering av Fakultet for kunst, musikk og design

Bakgrunn

Initiativet til utredning av mulig samarbeid med Kunst- og designhøgskolen og Griegakademiet ble tatt av institusjonene selv høsten 2014. Etter utredning i to faser vedtok universitetsstyret etableringen av et nytt kunstnerisk fakultet for kunst, design- og musikk i møte 2. juni, sak 70/16. Kongen vedtok i statsråd den 17.juni overdragelse av virksomheten ved Kunst- og designhøgskolen til Universitetet i Bergen for å etablere det nye fakultetet for kunst, musikk og design.

Hovedformålet til det nye fakultetet skal være utdanning, kunstnerisk utviklingsarbeid, forskning og formidling innen kunst, design og musikk. Gjennom de ulike studieprogrammene er målet å utdanne skapende kunstnere, designere og musikkutøvere. Fakultetet vil også utdanne kandidater innenfor nærliggende fagområder der kompetanse innen skapende kunst, design, og musikk inngår. Det gjelder blant annet musikkterapi, musikkvitenskap, skapende kuratorpraksis og pedagogikk for kunstnere, designere og musikere.

Det nye fakultetet skal inkludere alle nåværende fagfelt ved Kunst- og designhøgskolen og Griegakademiet og starte opp med tre institutter. Prosessen med overdragelse av KHiB har tatt utgangspunkt i de premisser som styret ellers har vedtatt i sakene 70/16 og 86/16.

Universitetsstyret gjorde slikt vedtak i sak 86/16 i møte 25.august:

- 1. Universitetsstyret vedtar forslaget til organisering av arbeidet med etablering av et nytt kunstnerisk fakultet ved UiB og imøteser status for arbeidet i løpet av høsten.*
- 2. Styret ber om å få forelagt styringsgruppens anbefalinger om det nye kunstneriske fakultetet i desember-møtet.*
- 3. Rektor Gerd Tinglum ved KHiB oppnevnes som interimdekan i 20 % stilling fra 1.9.2016 og til ny organisasjon og ledelsesstruktur er etablert for fakultetet.*

Styringsgruppen fikk følgende mandat:

- Styringsgruppen skal se til at overdragelsen av virksomheten ved KHiB og overføringen av Griegakademiet fra Det humanistiske fakultet til det nye fakultetet gjennomføres i tråd med forutsetningene slik de er vedtatt av institusjonenes styrer i sak 70/16 til universitetsstyret og i sak 37/14 i styret ved KHiB (i møte 3.5.16).
- Styringsgruppen skal se til at det etableres en avtale med Kunnskapsdepartementet som gir rammer for omstillingsprosessen.
- Styringsgruppen skal anbefale interimløsning for styring og ledelse for det nye fakultetet for våren 2017, og beskrive hvordan fakultetet kan legge opp en prosess for valg av endelig ledelsesmodell.
- Styringsgruppen skal anbefale budsjett for 2017 for det nye fakultetet basert på dagens budsjett ved KHiB og dagens budsjett for Griegakademiet.

- Styringsgruppen skal anbefale organisering av de administrative tjenestene ved fakultetet i form av en felles fakultetsadministrasjon som støtter opp om og leverer tjenester som er formålstjenlige for den faglige virksomheten ved det nye fakultetet.
- Til hjelp i arbeidet skal styringsgruppen oppnevne en prosjektgruppe og vedta mandat for denne.
- Styringsgruppen skal se til at prosjektgruppens arbeid følger tidsplanen for å overdra virksomheten til 1.1.2017.
- Styringsgruppen skal rapportere til Universitetsstyret underveis i arbeidet, og holde styret ved Kunst- og designhøgskolen i Bergen orientert om arbeidet.
- Styringsgruppen skal se til at prosjektet med samlokalisering etableres og være orientert om tidsplan og rammer for prosjektet.
- Styringsgruppen skal se til at til det utredes en sak til universitetsstyret om et kunstnerisk ph.d.-program ved UiB.

I det følgende gjennomgås styringsgruppens forslag og anbefalinger.

Omstillingsavtale

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har i samråd med hovedsammenslutningene fastsatt en mal for omstillingsavtale, som skal legges til grunn for utformingen av slike avtaler. Avtalen skal klargjøre partsforholdet og angi rammene for omstillingen. Forslag til avtale ble behandlet av styringsgruppen i møte 6.9., og oversendt departementet og de berørte organisasjonene for videre behandling. Avtalen ble inngått av partene i møte 27.9., og deretter bekjentgjort for alle relevante grupper ved KHiB og UiB.

Interimsløsning for styring og ledelse ved etablering av det nye fakultetet for våren 2017

Dette ble behandlet av styret i forrige møte, jf. sak 146/16. Interimsstyret vil fungere fram til 1.8.2017 og skal innen den tid ta stilling til endelig modell for ledelse ved fakultetet.

Instituttråd i interimperioden

Som følge av at Avdeling for kunst og Avdeling for design blir institutter ved Universitetet i Bergen må det opprettes instituttråd. For interim-instituttrådene ved Institutt for design og Institutt for kunst anbefaler styringsgruppen at instituttrådene får syv medlemmer; fire faglige representanter, to studentrepresentanter og instituttleder. Styringsgruppen anbefaler videre at det gjennomføres felles valg til gruppe A og B (hhv. faglige ansatte i åremålsstillinger og stipendiater). Begrunnelsen for å foreslå felles valgkrets for gruppe A og B er at gruppen stipendiater ved instituttene ved KHiB er så liten at dersom disse skal utgjøre en egen valgkrets vil samtlige stipendiater ved instituttene måtte sitte i instituttrådet, enten som fast representant eller som vararepresentant.

I følge 'Reglene for instituttorganene' skal instituttrådet ha representasjon fra alle grupper ved instituttet. Dersom instituttet ikke har tilsatte i alle grupper kan det gjøres unntak fra denne bestemmelsen, jf. § 3. Ved det nye fakultet vil de ansatte i teknisk- administrative stillinger være tilsatt på fakultetsnivå. Bestemmelsen over kommer derfor til anvendelse og gruppe C vil derfor ikke være representert i interim-instituttrådene.

Griegakademiet har i dag en sammensetning og størrelse som er i tråd med UiBs regelverk, og det er derfor i utgangspunktet ikke behov for å endre på dette i interimperioden fram til 31.7.2017. Det følger likevel av valgreglementets bestemmelser om uttreden i valgperioden (§ 15) at den som taper sin valgbarhet til vedkommende verv, trer ut av instituttrådet. Derfor

vil medlemmer fra gruppe C i instituttrådet ved Griegakademiet tre ut av vervet fra det tidspunkt tilsettingsforholdet legges til fakultetsnivået.

Styringsgruppen vil anbefale følgende prosess og organisering:

1. *Instituttrådet ved Griegakademiet videreføres ut valgperioden.*
2. *Det gjennomføres valg ved Avdeling for kunst og Avdeling for design av nye instituttråd for interimperioden.*
3. *Faglig ansatte ved instituttene utgjør en felles valgkrets.*
4. *Valget gjennomføres i valgmøte for valg av faglige ansatte og i valgforsamling hvor studentenes fagutvalg er valgforsamling for valg av studentrepresentanter.*
5. *Instituttrådene skal ha 7 medlemmer.*
6. *Universitetsstyret oppnevner ett felles valgstyre for valgene.*

Styringsgruppen forutsetter at fakultetet i interimperioden tar stilling til hvilken sammensetning instituttrådene skal ha i fremtiden som del prosessen knyttet til ledelsesstruktur ved fakultetet.

Navn for det nye fakultetet og instituttene

Styringsgruppen fremmer følgende forslag til navn på det nye fakultetet:

«Fakultet for kunst, musikk og design» *Engelsk.: «Faculty of Fine Art, Music and Design».*
Som kortnavn for fakultetet foreslås primært KMD, sekundært KGD.

Videre vil styringsgruppen tilrå at instituttene gis følgende navn:

Institutt for kunst

Institutt for design

Griegakademiet - Institutt for musikk

Samlet stab og studenter ved Avdeling for kunst/KHiB krever i brev datert 14.11.2016 at det foreslåtte navnet «Institutt for kunst» endres til «Kunstakademiet i Bergen, Institutt for kunst». Styringsgruppen tilrår at forslaget om navneendring for Institutt for kunst inngår som en del av det nye fakultetets arbeid med strategi og profilering.

Budsjett for 2017 for det nye fakultetet

Det vises til universitetsstyrets vedtak i sak 142/16 i oktobermøtet. Fakultetets budsjett er omtalt på sidene 50-51.

I brev av 28.06.16 tildelte Kunnskapsdepartementet 5 mill. kroner til arbeidet med sammenslåing av KHiB og UiB. Midlene skal disponeres i fellesskap mellom de to institusjonene. Prosessen med overdragelse av KHiB til UiB omfatter kostnader for infrastruktur, administrative kostnader og kostnader til faglig ledelse og prosjektgjennomføring. Ved begge institusjonene dekkes det kostnader over eksisterende budsjetttramme. Styringsgruppen har vedtatt å avsette midler til faglig og strategisk arbeid for det nye fakultetet i 2017 og deler av kostnadene til infrastruktur og overdragelsesprosess dekkes over denne bevilgningen.

Faglige/vitenskapelige stillinger

Med videreføring av den faglige aktiviteten ved GA og KHiB i det nye fakultetet vil de faglige stillingene fortsette med samme oppgaver og innretning som før. Grunnet overgang fra selvstendig høyskole til fakultet ved UiB vil det likevel bli behov for enkelte justeringer når det gjelder den faglige ledelsen for å tilpasse denne til UiBs system for ledelsesstruktur på ulike nivå. Utdanningsinstitusjonene for skapende og utøvende utdanning i Norge har i lengre tid

anvendt åremålsstillinger for tilsatte i faglige stillinger. Det er det nye fakultetet som selv må ta stilling til om denne ordningen skal videreføres i fremtiden.

Organisering av de administrative tjenestene

Bemanningsplan for administrative og tekniske tjenester ved det nye fakultetet reflekterer de faglige ambisjonene som ligger til grunn for etableringen av fakultetet. Som premisser for arbeidet med planen er følgende lagt til grunn:

- Fakultetet sikres økt kapasitet til støtte til forskning og forskerutdanning
- Fakultetet sikres økt kapasitet til fagnære tjenester knyttet til formidling, kommunikasjon og produksjon
- Alle studieprogrammene ved fakultetet får en dedikert studiekonsulent
- Verksteder og tekniske tjenester samles i en seksjon med vekt på faglig forankring og rettferdig fordeling av ressurser
- Institutt- og fakultetsledelse sikres bred lederstøtte
- Økonomiavdelingen og HR-avdelingen gir fakultetet helhetlige tjenester
- Studieadministrativ avdelingen gir støtte til studiekvalitetsarbeid gjennom en dedikert ressurs med arbeidssted på fakultetet
- Fakultetet får tilbud om kommunikasjonsressurser fra Kommunikasjonsavdelingen med arbeidsted ved fakultetet

Styringsgruppen vil understreke at fakultetet får støtte fra sentraladministrative avdelinger utover de nevnte områdene, som institusjonell rapportering, rutineutvikling, kompetanseutvikling og kurstilbud for alle ansatte. Særlig på HR og økonomifeltet vil arbeidsprosessene effektiviseres og digitaliseres.

Doktorgrad i utøvende og skapende kunst

KHiBs motivasjon for overgang fra selvstendig institusjon til nytt fakultet er blant annet knyttet til mulighet for opprettelse av eget kunstnerisk ph.d.-program. Kunnskapsdepartementet (KD) har nå bestemt at det skal opprettes en egen doktorgrad i kunstnerisk utvikling. Dette fremkommer av brev av 31. oktober fra KD til Universitets- og høgskolerådet (UHR). Departementet ønsker dialog med fagmiljøene om hva doktorgraden skal hete og hvordan den kan etableres. Saken vil bli forelagt styret når de nødvendige endringene har blitt gjort av departementet.

Fakultetet vil dermed være blant de første institusjonene i Norge som etablerer eget program og vil med dette være en faglig sterk og synlig aktør både nasjonalt og internasjonalt. Styret vil bli forelagt egen sak om rammer for programmet.

Universitetsdirektøren sine kommentarer:

Universitetsdirektøren vil takke styringsgruppen og øvrige involverte i arbeidet med etableringen av et nytt fakultet for kunst, musikk og design ved UiB. Etableringen av det nye fakultetet representerer en viktig faglig milepæl for Universitetet i Bergen.

Etableringen av et nytt kunstnerisk fakultet ved UiB vil gi muligheter for å heve de faglige ambisjonene for kunstoffagene samlet ved universitetet gjennom tverrfaglig samarbeid mellom et kunstnerisk fakultet og Det humanistiske fakultet. Det nye fakultetet skal være komplementært til Det humanistiske fakultetets teoretiske kunstoffag og etableringen av en egen kunstnerisk phd vil bidra til å posisjonere fakultetet både nasjonalt og internasjonalt.

En samlokalisering med KHiB er Møllendal er blitt aktualisert etter beslutningen om å etablere Fakultetet for kunst, musikk og design ved UiB. KHiB flytter i 2017 hele sin virksomhet inn i landets første spesialtilpassede nybygg for kunst- og design. Statsbygg eier nabotomten og er i nå i gang med et forprosjekt for et nytt bygg. En samlokalisering vil kunne løse det kritiske behovet som UiB i dag har for å rehabilitere Griegakademiet sine arealer. Den viktigste begrunnelsen for samlokalisering er likevel muligheten dette vil gi for å videreutvikle sterke fagmiljøer ved UiB som også vil styrke Bergen som internasjonal kulturby.

Rammene for administrativ organisering gir også fakultetet gode rammer for å starte opp arbeidet med å videreutvikle den faglige virksomheten. Den administrative organiseringen sørger for å trekke veksler på både kompetansen i fakultetet og i sentraladministrasjonen. Funksjoner innenfor en rekke administrative områder vil bli organisert gjennom sentraladministrasjonen, men være fysisk lokalisert ved fakultetet. Dette gir større grad av mulighet for å tenke helhetlig om leveranser og kan representere en prototype for en fremtidig modell for flere miljøer ved UiB.

I vårsemesteret 2017 legges det opp til en interimsløsning for styring og ledelse av fakultetet med sikte på at modell for styring og ledelse skal være vedtatt innen 1.8.2017. Det blir også lagt opp til en prosess for å utvikle en strategi for fakultetet som også skal harmoniseres med universitetets strategi.

18.11.2016/ Lars Helge Nilsen/Tore Tungodden/Kari Fuglseth